

KOMUNIKAT PRASOWY

Interwencja w sprawie sponsoringu pierwszych Europejskich Igrzysk Olimpijskich w Azerbejdżanie

W 2012 roku Europejski Komitet Olimpijski zdecydował o zorganizowaniu nowej imprezy sportowej - Igrzysk Europejskich, na wzór igrzysk panamerykańskich, azjatyckich czy afrykańskich. Pierwsze takie igrzyska odbędą się w 2015 roku w Baku, stolicy państwa, w którym powszechnie łamane są prawa człowieka i przetrzymywanych jest ponad 100 więźniów politycznych. Władze Azerbejdżanu prezentują Igrzyska Europejskie jako prestiżowy projekt mający na celu promocję państwa, a tym samym represyjnego reżimu Ilhama Aliyeva.

Do dnia dzisiejszego sześć firm międzynarodowych tj. McDonald's, BP, Procter & Gamble, Nar Mobile, Tissot oraz Tickethour otrzymało status Oficjalnego Partnera Igrzysk, a niektóre z nich podpisały kontrakty sponsorskie z Narodowym Komitetem Olimpijskim Republiki Azerbejdżanu.

Dnia 5 września 2014 roku Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu wraz z 40 organizacjami z Europy Centralnej i Wschodniej oraz Unii Europejskiej wystosowały list do wymienionych firm. Organizacje zwróciły uwagę firm na sytuację praw człowieka w Azerbejdżanie oraz na represje wobec organizacji pozarządowych jakie miały miejsce w ostatnich tygodniach, w szczególności na areszt zastosowany wobec czterech obrońców praw człowieka: Leyli i Arifa Yunusów, Rasula Jafarova oraz Intigama Aliyeva. Organizacje wytknęły sponsorom potencjalny współdziałanie w łamaniu praw człowieka poprzez sponsorowanie sportowego mega-wydarzenia,

Organizacje wytknęły Oficjalnym Partnerom Igrzysk, że poprzez swoje zaangażowanie finansowe w organizację Igrzysk narażają się na potencjalny współdziałanie w łamaniu praw człowieka przez reżim Azerbejdżanu. Jest bowiem wielce prawdopodobne, że podobnie jak w przypadku Eurowizji, 'efektem ubocznym' ich organizacji będą naruszenia praw człowieka związane m.in. z przymusowymi wysiedleniami ludności z terenów przeznaczonych pod infrastrukturę sportową i hotelową czy 'uciszaniem' obrońców praw człowieka. W liście czytamy, że według Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka przedsiębiorstwa mają obowiązek przestrzegania praw człowieka oraz zapobiegania i/lub złagodzenia negatywnych skutków swojej działalności w tym zakresie. Niewątpliwie to postanowienie należy stosować również wobec firm sponsorujących lub w inny sposób angażujących się w organizację wydarzeń sportowych. Organizacje zadały ponadto pytania dotyczące m.in. tego czy międzynarodowe firmy wzięły pod uwagę sytuację polityczną w kraju, w szczególności długotrwałe represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i aresztowania obrońców praw człowieka, które miały miejsce w lipcu i sierpniu 2014 roku.

Firmy miały czas na odpowiedź na zadane pytania do 16 września 2014 roku. Do czasu publikacji niniejszego komunikatu, odpowiedzi udzieliły 2 firmy. Tissot podkreśliła, że jej zaangażowanie w organizację igrzysk wiąże się wyłącznie z zapewnieniem usług mierzenia czasu, a więc ma charakter techniczny, służąc rozgrywkom sportowców i nie obejmuje sponsoringu. Z listu McDonald's Corporation, wynika natomiast, że to jedynie lokalny licencjobiorca McDonald's publicznie wyraził poparcie dla Igrzysk, natomiast ani McDonald's Corporation ani w/w lokalny licencjobiorca nie są oficjalnymi sponsorami, nie przekazali finansowego wsparcia komitetowi organizacyjnemu, natomiast ich wsparcie ma jedynie na celu zwrócenie uwagi ich klientów na Igrzyska. List nie odnosi się jednak do informacji dotyczących statusu McDonald's jako firmy 'Oficjalnie Wspierającej' (oryg. *Official Supporter*) Igrzyska, w tym dotyczących takich kwestii jak podwójny branding (McDonald's i Baku2015) w restauracjach McDonald's, in-store messaging czy kampanie marketingowe mające na celu przekazanie informacji o inauguracyjnych Igrzysk Europejskich Baku 2015.

Zarówno listy do firm jak i otrzymane odpowiedzi zostały zamieszczone na stronach internetowych Fundacji Helsińskiej (www.hfhr.pl) i Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu (www.pihrb.org).

W dniu dzisiejszym głos w sprawie wpływu firm międzynarodowych na realizację praw człowieka w Azerbejdżanie zabrały także organizacje pozarządowe z Azerbejdżanu, które wystosowały list do BP podkreślając wpływ 'kontraktu stulecia' na aktualną sytuację w kraju. List sygnowało także kilkanaście organizacji z całej Europy.

Szczegółowych informacji na temat inicjatywy organizacji pozarządowych udzielają:
Dominika Bychawska-Siniarska, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, tel. 504 080 152
Beata Faracik, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu, tel. 503 111 721